

mora, če ne, ni veljavna. Gospodu Lešniku, ki se je upamo, da zadnjokrat zapeljati dal, pa tudi drugim slovenskim županom svetujemo, da naj prihodnjič ljudem, ki kaj takega zahtevajo, takoj pokažejo duri! ž.

Iz mariborskega okraja. (Napisí). Letos sem obhodil skoraj celi okraj mariborski; zanimali so me tudi napisi. Žalibog, malo sem našel slovenskih, kajti največ jih je pač, kojim se pravi »tajč«, to je takih, ki niso ne slovenski, pa tudi ne nemški; tako na primer najdeš v Dogošah napise: »Zesta do Marbura«, »Gasthaus zum Frane Kristl«, dalje kašipot: »Nah Bohau«, »Nah Nikolau« itd. Ali ne samo v Dogošah, tudi v drugih vaseh najdeš dosti nepravilnih napisov. Takim napisom se mora smejeti Slovenec, a pravi Nemeec se tudi ž njimi ne bode ponašal. Se vé, nemškutarjem, ki sami niso bolj slovenskega, pa tudi nemškiga jezika zmožni, privoščimo pač, da se ž njimi šopirijo. Slovenski napisi so navadno pravilni, le tu pa tam najdeš nepravilne. Najbolje bi pač bilo, ko bi narodnjaki obrtnike, oziroma občinske predstojnike na nepravilnost opozorili. Župani in obrtniki! Ako si nove napise omislite, vprašajte poprej zvedence, kako se imajo napisi glasiti. Slovencem se pač krivica godi, da je po slovenski zemlji povsod polno nemških napisov, občinskih tabel in kašipotov. Zakaj pa e. kr. okrajna glavarstva ne zapovejo, da se morajo med Slovenci tudi slovenske občinske table in enaki kašipoti napraviti? Le idi, dragi čitatelj, v Slovenske gorice, na Dravsko polje ali na Pohorje, našel bodeš dosti nemških, a malo slovenskih tabel in kašipotov, a ne smeš misliti, da v teh krajih živé sami Nemci. Tu pa tam te utegne pozdraviti kdo »guten Tag«, mislil si bodeš, da je to že trd Nemeec. Toda ogovori ga le nemški in takoj se bodeš prepričal, da ne zna veliko več nemški, kakor »guten Tag, miza-Tisch« itd. Če pa ž njim dalje govoriš, čudil se bodeš, da je kmetič, ki te je najpoprej nemški pozdravil, vrl narodnjak. To se mi je pripetilo mnogokrat. Naši kmetje pač premalo čislajo svoj materin jezik. Vprašal sem večkrat, zakaj pa takoj slovenski ne pozdravi, dobil sem navadno odgovor: »Mi smo že pač navajeni, da tuja gospóda rajši nemški govori«. Najbolj sem se pač čudil, da je v št.-lenarškem okraju skoraj na vsaki hiši nemški napis (ime občine in hišna številka), a glej v hišah z nemškimi napisi živé ljudje, kojim bije srce za naš mili materin jezik. Proč s temi smešnimi napisi! Slovenci, pokažite tudi, da se tudi čutite Slovence. Spoštujte svoj mili materin jezik, da se vam ne bode več nezavednost oponašala. Župani, narodnjaki, vaša sveta dolžnost je, da zamenite nemške napise in kašipote s slovenskimi ali vsaj slovensko-nemškimi!

Iz Ljubljane. (Razpis častnih nagrad). Vedno glasneje se v novejšem času po javnih glasilih in v literarnih krogih izraža želja, naj bi Matica močneje gojila v svojih društvenih knjigah leposlovje. Da tej želji ustreže ter pospeši razvoj slovenske pripovedne književnosti, razpisuje odbor »Slovenske Matice« po določilih »Jurčič-Tomšičeve ustanove« 200 goldinarjev častne nagrade izvorni povesti slovenski, obsezajoči najmanj 10 tiskovnih pól. Ko bi pa ne došla nobena takšna povest, razpisujeta se zajedno tudi dve častni nagradi po 100 goldinarjev dvema izvornima povestima, obsezajočima najmanj po 5 tiskovnih pól, oziroma dvema daljšima epičnima pesmima, ali pa jedni povesti in jedni daljši epični pesmi. — Spisi, ki se poganjajo za častno nagrado, morajo biti takšni, da po obliki in vsebini ustrezajo umetniškemu zakonom pripovedne književnosti v obče, poleg tega pa še književnim namenom »Slovenske Matice« posebej. Pisatelji, katerim se prisodijo častne nagrade, prejmo vrhu tega za svoja dela še navadne pisateljske nagrade, katere plačuje »Slo-

venska Matica« vsled § 12. svojega pravičnega reda po 25—40 gl. za tiskovno pól. Rokopise je brez pisateljevega imena pošiljati odboru »Slovenske Matice« do 1. julija 1896. letá. — Pisateljevo ime je pridejati rokopisu zapečateni in opremljeno z dotičnim geslom. — Ker hoče odbor s tem razpisom ustreči veliki večini Maticinih udov ter jim v roke podati lepo zabavno knjigo, pričakuje, da se slovenski pripovedni pisatelji — zlasti priznani slovenski pripovedniki, ki so se doslej ogibali »Slovenske Matice« — primerno odzovejo njegovemu pozivu. — V Ljubljani dné 1. decembra 1895. — Fr. Levec, predsednik; E. Lah, tajnik.

Iz Galicije pri Celju. (Priznanje). Čital sem v Vašem listu st. 46., 47. razpravo o viničnjaku ali pikoli, katerega neki gosp. dopisnik po nasvetu, kako se nahaja v letošnjem koledarju družbe sv. Mohorja, celo graja in pravi, da se mu je pijača po tem vodilu slabo obnesla. Ni sicer moj namen o tej stvari dalje razpravljati, ali ker smo prepričani, moramo vendar kot dobro priznati. Mi smo tudi napravili ravno po nasvetu gosp. župnika Žičkarja več polovnjakov te pijače. Mi smo omenjenemu gospodu prav hvaležni, in jim tukaj za nasvêt hvalo izrečemo, pijača je brez vse hvale prav dobra in zdrava. Slaba stran te pijače bi bila po našem mnenju le-ta: »Ako kdo med vino meša ali njo kot vino prodaja, kar je pa naravnost goljufija, katera zasluži sodnijsko klop, zatorej se pa ta pijača imenuje domača pijača, katera naj služi kot pijača, ker vina ni dosti priraslo«. Kupica izvrstnega vinčeka je res najboljša, Bog nam blagoslovi zopet naše vinske gorice, da nam ne bo treba premišljevat, iz česa bi si napravili pijačo, katera nas ukrepi pri težavnem delu. — J. T., A. A., Fr. Kr.

Iz Petrovč. (Občinske volitve.) Dne 23. decembra so bile vendar enkrat pri nas volitve v občinski odbor. Po hudi borbi je zmagała sijajno v vseh razredih slovenska kat. stranka. Kako priljubljeni da so bili nekateri prejšnji odborniki, kaže najbolj izid volitve, dobili so namreč v vseh treh razredih skupaj komaj 2 do 12 glasov, nekateri celo nobenega. Slava vrlim možem, kateri so pripomogli, da se začne za občino Petrovče nova doba! Prepričani naj bodo, da jim bodo vsi pošteni ljudje hvaležni za njihov trud, in čeravno jih sedaj nasprotniki obrekujejo in zasramujejo, naj se tolažijo s tem, da so storili svojo dolžnost. Ravno surovo obnašanje nasprotnikov pri in po volitvi je najboljši dokaz, kako potreben je bil prevrat. Zato Bog živi volilce, ki so stali trdni ko skala!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so bili čez praznike v Monakovem pri hčeri Gizeli. — V državnem zboru so poslanci v petek dovolili začasni proračun za prve tri mesece 1896. Govoril je naš poslanec g. dr. Gregorec, kakor je brati na prvi strani. V soboto pa so dognali proračun domobranskega ministerstva, in poslanska zbornica se je zaključila, gosposka pa v ponedeljek. — Vlada je državnemu zboru predložila načrt o premembi sedaj veljavnega obrtnega reda.

Češko. Češki mestni zastop v Plzenu je dovolil podpore nemškemu gledališču 50tisoč gl., nemškemu telovadnemu društvu pa 10tisoč gl. Nemci, vzgledujte se! — »Matices školske« je letos zgradila enajst raznih šol, prihodnje leto pa jih bode deset.

Štajarsko. Jutri, dne 28. dec. se snide deželni

zbor. Naši poslanci so sklenili v nedeljo, da ostanejo doma. Cesarski namestnik, markiz Bacquehem, pa naj sedaj pokaže, da ga je volja, podpirati skromne zahteve nas Slovencev!

Koroško. Prihodnje leto hoče deželni zbor, ki se snide dne 2. jan., zvišati deželne doklade od 46% na 51%. — Bivši podpredsednik »Bauernbunda«, J. Kušaj, je zaradi goljufij obsojen na 8 mesecev ječe.

Kranjsko. Deželni glavar je zopet postal Oton Detela, njegov namestnik pa Leon grof Auersperg. — Ljubljanski župan Grasselli bode se bojda spomfadi odpovedal županstvu. — V Novem mestu so imeli občinske volitve. Izvoljeni so sami narodni kandidati.

Primorsko. Priziv tržaških slov. starišev zaradi slov. šole že tri mesece rešen leži pri namestništvu; toda starišem še se ni vročil. — Isterski deželni glavar je res postal zagrizeni Lahon Campitelli, njegov namestnik pa Hrvat Stanger.

Hrvaško. Narodna, prav za prav madjaronska stranka, si bode ime spremenila in se imenovala liberalno. — Mesto Reka se hoče ločiti od senjske škofije in pristopiti h kaki ogerski škofiji.

Ogersko. Prihodnje leto bode v Budapešti razstava v spomin tisočletnice ogerskega kraljestva. Ker pa je ministerski predsednik Banffy preneumen, bode bojda moral odstopiti že pred razstavo. — Neki Rasicz je te dni objavil pregrehe domobranskega ministra barona Fejevaryja, ki temu in Ogrom nikakor niso na čast.

Galicijsko. Ker rusinska deputacija nič ni opravila na Dunaju, začeli so Rusini odločen boj zoper Bادنijevo ministerstvo. Poslanec dr. Romančuk je sklical za včeraj ljudski shod, v nedeljo pa priredé tak shod radikaleci, na katerem bodo člani one deputacije poročali.

Vnanje države.

Rim. V ponedeljek so kardinali in škofje voščili sv. očetu vesele božične praznike. Sv. oče so se zahvalili in rekli, da moramo zdaj goreče moliti za katoličane, ki so se povsod vzdramili, in pa za razkolnike.

Italijansko. Poslanska zbornica je dovolila 20 milijonov lir za vojsko v Afriki. Ondi se Italijanom slabo godi. Njihovih sovražnikov, črnih Šoancev, je do 70tisoč.

Belgijsko. Vlada je predložila poslanski zbornici postavo zoper igralnice, kjer nekateri kar čez noč vse premoženje zaigrajo. Škoda, da postava ne bode vsprejeta. — L. 1897. bode v Bruselju svetovna razstava.

Angleško. Angleži imajo z južnoameriško republiko Venezuelo prepir zaradi meje. Pred tednom pa je predsednik severoameriških zveznih držav, Cleveland, izjavil, da se Evropejci naj ne vtikajo v ameriške zadeve, in da on pošlje komisijo v Venezuelo. To je Angleže grozno speklo.

Nemško. Oni teden je cesar Viljem nakrat obiskal kneza Bismarka. O čem sta se menila, sicer ne vemo; bržčas je cesar pri bivšem »železnem« kanclarju iskal pomoči zoper socialne demokrate.

Turško. Beseda ruskega poslanika Nelidova zdaj pri sultanu največ velja. Nelidova pa podpirata nemški in francoski poslanik. To pa zlasti Angleže jezi. Bog ve, če se ne bodo evropske države steple zaradi gnile Turčije. — Na otoku Krete hudo vre. Pri Zeitunu v Armeniji pa je prišlo do boja med Armenci in Turki in je bilo na obeh straneh mnogo ubitih in ranjenih. Turška vojska je vzela Zeitun, Armenci pa so pobegnili v gorovje.

Amerika. Ker je vse mislilo, da se začne vojska med Angleško in severoameriškiimi zveznimi državami, bil je grozen polom na borzi v Novem Jorku. Vsa zguba znaša nad 1000 milijonov. — Na Kubi, v pokrajini Matanzas so bili med ustaši in španskimi vojniki hudi boji.

Za poduk in kratek čas.

V spomin Tomažu Sinku.

Dne 26. avg. 1895. je umrl v Dragotincih pri Sv. Juriju ob Ščavnici nekdanji dekanijski »pöt«, krojač Tomaž Sinko, čegar vzgledno življenje naj v kratkih obrisih opišemo. Zraven treh čč. gg. domačih sta pokojnega še spremljala na mirodvor č. g. novomašnik Korošec in stričnik, župnik pri Sv. Bolfanku, oba v isti hiši rojena, kakor rajni Tomaž.

Dvojčka Jožef in Tomaž sta bila porojena dne 1. dec. l. 1812 v Biserjanah. Gospodar Jožef že 17 let v hladnem grobu počiva, a Tomaž je dočakal 83 let, zmiraj živeč v bratovi hiši v ljubi zastopnosti. Veselo je tako družinsko življenje, kjer brat ali sestra doma ostane. Tomaž je bil imeniten krojač za ves kraj, izučen za razna cerkvena oblačila, posebno pa so ga radi šivat prosili za platneno obleko še zadnja leta.

Njegovo samsko življenje je bilo vzgledno in pobožno, saj je bil poseben častivec D. M. rožnivienske in sv. Alojzija. Veselje je imel v cerkvi pomagati, zlasti gospodom pri sv. maši streči, dokler je le kolena pripogibati mogel. Svoje tri stričnike je naučil ministrovati in s tem že takrat temelj položil k večji častni službi. Kako ganljivo so ljudje gledali — kaj takega se pač malokdaj nameri — ko sta dvojčka, že 55 let stara Jožef in Tomaž l. 1877. pri oltarju kot ministranta pri sv. maši stregla, Jožef svojemu mlademu sinu in Tomaž stričniku ob času poroke neveste M. Sinko s Korošcem. Tomaž je to službo prav pobožno opravljal, znajoč, da angelje nadomestuje; — o da bi se tudi vsi ministranti spominjali, da je ministrovanje angeljska služba.

Tomaž je vedno redno zahajal k službi božji, tudi popoldanski; a po večernicah je rad doma katekizem ponavljal, sv. evangelj bral ali življenje svetnikov; vse te knjige kakor tudi druge šolske je hranil prav spoštljivo. Kje pa je nekateri današnji mladenič rad ob nedeljah in praznikih, posebno po večernicah ali zvečer? Koliko pa mara za katekizem, za knjige? — Še v visoki starosti je vestno hodil po listek za velikonočno spoved, in ko mu so neki gospod rekli, da njemu, že 70 let staremu, ni potrebno priti, rekel je: »Gospod, mladim moram dober vzgled dajati«.

Rad je tudi bolnike obiskoval, postregel ali vsaj s krščansko besedo potolažil. Da je bil Jožefovim otrokom dobrotljivi strije, to je sosedom dobro znano; ker je veliko pripomogel k dobri kršč. odgoji z besedo in vzgledom, zaslužil je, da je v starosti, posebno v polletni hudi bolezni imel pri svojih hvaležno postrežbo. Ker je vselej čč. gg. duhovnike ljubil in visoko spoštoval, dal mu je Bog tudi milost, da je večkrat bil z dušnimi dobrotami previden, dokler ni svoje duše izročil vsemogočnemu Bogu, kateri mu naj za vse skazane dobrote obilno v nebesih poplača! Hvaležni stričniki.

Smešnica. Stotnik vpraša vojaka: »Vi, Janez Prismodunski, kaj bi napravili, ako bi vas v vojski krogla zadela?« — »Okoli bi pal, gospod aupman!«

Razne stvari.

(Srečno in veselo novo leto) želimo vsem našim spoštovanim bralcem, prijateljem, naročnikom in dopisnikom, ter jih uljudno prosimo, naj nam ostanejo zvesti tudi v novem letu in naj naš list svojim znancem priporočajo v naročbo. Naše geslo je »Vse za vero, dom, cesarja!«